

Frostating lagmannsrett

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 26. januar 2012

**Uttalelse fra Frostating lagmannsrett om Justisdepartementets høringsnotat:
Behandlingen av sivile krav etter terrorhandlingene 22. juli 2011
av desember 2011**

Det vises til departementets høringsnotat, oversendt som vedlegg til brev til høringsinstansene av 7. desember 2011.

Frostating lagmannsrett er generelt enig med departementet i at det kan være behov for adgang til bruk av særlige ordninger for håndtering av sivile krav og av fornærmede og etterlatte i en sak som etter 22. juli 2011 og i andre saker av ekstraordinært omfang.

Det foreslås at det i proposisjonen gis en kort redegjørelse for forslagenes forhold til Grunnloven § 97 om tilbakevirkende kraft, med hensyn til strafferett, prosess, erstatningsrett og forvaltningsrett.

4. Behov for særlige regler om muntlig behandling av søknader om voldsoffererstatning?

Adgangen etter forvaltningsloven § 11 d for en part til i enkelte tilfelle "å tale muntlig med en tjenestemann" bør være tilstrekkelig også i saker om voldsoffererstatning.

Det bør velges ut saker etter 22. juli som kan tjene som presedenssaker, men det er vanskelig å se at det er hensiktsmessig å foreta denne utvelgelsen med basis i en generell forskrift.

5. Særlig om oppreisning.

For ordens skyld nevnes en liten feil på side 11 i høringsnotatet noe over midten av siden. Rt-2011-743 skal være Rt-2011-769.

5.2.1 Forslag til ny bestemmelse om domstolsprøving av oppreisningskrav

Særregler kompliserer alltid, men det kan være behov for en særregel, som foreslått som ny § 17 a i voldsoffererstatningsloven, om at domstolene ved overprøving av vedtak om oppreisning, skal foreta utmålingen der slikt krav ikke har vært behandlet i straffesak mot skadevolder.

Noe av ideen bak forslaget er vel at man i slike tilfeller mangler den rettesnoren for korrekt nivå på oppreisningen som en straffedom normalt vil gi. Slik rettesnor vil kunne mangle i sak mot

utilregnelig gjerningsmann. Det skal i slik sak foretas reduksjon i samsvar med skadeserstatningsloven § 1-3. Det kan vises til Rt-2010-1203, der oppreisningen ble satt svært lavt. Der ble det imidlertid gitt en retningsgivende opplysning om nivået forut for reduksjon.

6. Endring av voldsoffererstatningens øvre grense

Maksimal voldsoffererstatning ble fra 1. januar 2009 doblet til 40 G, nå 3.168.640 kroner, og det er opplyst at ingen sak er blitt berørt av dette taket de tre siste årene.

Det er ikke lett å se at det allerede nå er naturlig å heve maksimalbeløpet med henimot 1,6 mill kroner. Det er vel bare erstatningsposten oppreisning det kan være aktuelt å forhøye i forhold til kjente nivåer på bakgrunn av det særegne ved 22. juli. En økning med noen få hundre tusen kroner skulle være tilstrekkelig for å fange opp dette behovet. Ytterligere økning nå kan tenkes å gi grunnlag for spekulasjoner om at det tas høyde for en generell nivåheving hva angår de ulike former for erstatning til de fornærmede og etterlatte etter 22. juli.

7. Voldsoffererstatningsloven § 1 – personkretsen

Av de grunner som er nevnt i høringsbrevet gis støtte til forslaget om ikke å lovregulere pårørendes rett til voldsoffererstatning, men overlate spørsmålet til praksis. Det bør på dette området ikke gjelde særregler for voldsoffererstatning, som kan tenkes å avvike fra det som følger av skadeserstatningsloven og ulovfestet rett.

Det bør heller ikke foretas utvidelse som gir hjelpere 22. juli annen stilling enn hjelpere ved naturkatastrofer, trafikkuhell m.m.

8. Forslag til lovendring om fornærmede og etterlattes deltakelse i rettsmøter

Forslaget til endring av straffeprosessloven § 93 c støttes.

Det bør i proposisjonen gis nærmere antydning om hvilket antall berørte parter som kan utløse anvendelse av bestemmelsen. Kunne den ha vært aktuell for eksempel i saken mot "Lommemannen"?

9. Lovfesting av hjemmel for oppnevning av koordinerende bistandsadvokat

Forslaget om adgang til slik oppnevning støttes i prinsippet.

Departementet bør ved leilighet foreta nærmere vurdering av bistandsadvokatordningen og de stadig økende kostnadene i den sammenheng, herunder vurdere om flere fornærmede uten motstridende interesser bør kunne pålegges å motta bistand fra samme advokat, jf prinsippet i skjønnsprosessloven § 54.

Denne høringsuttalelsen sendes til departementet pr. epost til lovavdelingen@jd.dep.no

Aage Rundberget
Førstelagmann

Gunnar Greger Hagen
lagmann